

Rapport fra Vækstforums studierejse til East of England den 11. – 12. – 9. 2008.

Deltagere fra Vækstforum:

Borgmester Carsten Kissmeyer, Ikast-Brande Kommune
Koncerndirektør Lars Aagaard, Grundfos Management A/S
Borgmester Martin Merrild, Struer Kommune
Byrådsmedlem Anders Buhl-Christensen, Randers Kommune
Direktør Bodil Vilmand-Olesen, Marketing Midt A/S
Direktør Thorning Bonne Larsen, Bonne-AS

Deltagere fra administrationen:

Direktør Lars Hansson, Regional Udvikling
Vicedirektør Lars Vildbrad, Regional Udvikling
Afdelingschef Bent Mikkelsen, Afd. For virksomheds- og kompetenceudvikling, Regional Udvikling
Kontorchef Niels Erik Andersen, Internationale relationer, Regional Udvikling (ref.)

Program – se vedlagte

Besøg på University of Hertfordshire

Universitetet har ca. 25.000 studerende fordelt på 2 campus-områder i Hatfield syd for Cambridge og har 6 fakulteter (ikke veterinær og sundhed). Universitetet var tidligere en polyteknisk læreanstalt, men fra 1992 ved universitetsreformen i England omdannet til almindeligt universitet – dog fortsat med fokus på arbejdsmarkedsrettet uddannelse (vocational education).

Alle afdelinger på universitetet er organiseret som Strategic Business Units med egne resultatkrav, og denne model skal yderligere udbygges over de kommende år med endnu flere specifikke mål for afdelingernes arbejdsområder.

Et stort visionsprojekt UHEvolution blev igangsat i januar 2007 og har som strategisk mål at gøre universitetet 'business facing' – dvs. at etablere stærke forbindelser til erhvervslivet og samtidig skabe et større engagement i forhold til den øvrige omgivende samfund og internationale partnere. Den nye model skal differentiere universitetet i forhold til de øvrige ca. 130 universiteter i England.

De væsentligste midler til forandring er bl.a. at ændre på universitetets indkomststrømme, således at mere af indkomsten kommer fra kommercielle kilder – bl.a. forhøjet betaling fra de studerende. Men man arbejder også på at øge arbejdsgivernes engagement i universitetet og forsøger at ændre de studerendes måde at tænke på, så de bliver mere målrettede mod erhvervslivet.

Visionen bygger på, at der skal være kortere vej mellem universitet og erhvervsliv. Overførsel af viden fra universiteter til erhvervsliv går traditionelt set langsomt – bl.a. fordi gennemstrømningen af studerende er langsom – mellem 3 og 5 år.

Virksomhederne efterspørger først og fremmest kvalificerede medarbejdere, og universiteternes produktion af forskningspapirer er ikke svaret på dette, så universitetet tilstræber at lave et såkaldt 'short circuit', så virksomhederne meget hurtigt og let får adgang til forskningsresultater og hvor videnuddveksling og videnuddveksling fra universitet til erhvervsliv går hurtigere, og hvor universitetet fokuserer på at gøre de studerende modne til ansættelse i erhvervslivet (employability) og tilstræber, at eleverne i højere grad får lyst til at

starte deres egne virksomheder. Det sker bl.a. gennem adgang til individuelle og gruppeudviklingsaktiviteter i løbet af studiet.

Desuden er der etableret en spørgsmål/svar service med 1100 eksperter fra universitetet i en database og der åbnes op for virksomheders adgang til særlige faciliteter på universitetet – f.eks. laboratorier m.v. (som en del af i10-samarbejdet – se senere omtale).

Der er endvidere etableret inkubatorhuse med adgang til mange af universitetets faciliteter for små og nystartede virksomheder.

Endelig afholdes der en årlig konkurrence for den bedste virksomhedsidé for unge iværksættere.

De nye initiativer har medført, at 22% af områdets virksomheder har haft kontakt til universitetet i de seneste 3 år – mange af dem er SMV'er.

University of Hertfordshire har etableret partnerskab med den private konsulentvirksomhed Exemplas, som dels driver Business Link East – den engelske pendant til Væksthusene, som uafhængig konsulent. Samtidig sælger Exemplas ydelser til virksomheder i form af rådgivning på en lang række områder og har her en omsætning på 36 mio. GBP om året, så virksomheden fungerer i hele dette spektrum:

Offentlig	Offentlige organisationer	Offentligt finansierede programmer
Privat	Private virksomheder	Halvoffentlige institutioner

En del af baggrunden for samarbejdet med Exemplas er, at der bliver færre unge over de næste 10 – 15 år, så der skal skabes adgang til at folk, som allerede er i arbejde kan få en højere uddannelse, og der skal arbejdes med at skabe 'sandwich-uddannelser', hvor de studerende er ude i virksomhederne i en del af studierne.

Der er således iværksat et nationalt program 'Train to gain' til opkvalificering af arbejdsstyrken, som Exemplas/University of Hertfordshire arbejder meget med.

Der er igangsat en lang række projekter – bl.a. UHInvest, som skal støtte unge iværksættere og der er etableret projekter, hvor studerende kobles direkte op på virksomheder og laver projekter for virksomheder som en del af studiet.

Der er endvidere etableret et særligt 'Graduate Future' center, som skal understøtte kandidaternes erhvervsmuligheder, og der er etableret et såkaldt '60-30-10-program', som betyder, at kandidaterne kan hente basal information om muligheder i centrets bibliotek og databaser (60%). Desuden tilbydes personlig hjælp – bl.a. til at analysere sine egne styrker og svagheder og muligheder i erhvervslivet – bl.a. gennem en helpdesk, som også kan flytte sig ud på de enkelte institutter (30%).

Endelig kan kandidaten få specialist hjælp og centret tilbyder virksomhed adgang til centret og lån af lokaler til f.eks. jobsamtaler (10%)

18.000 studerende har brugt denne hjælp, og der er i samarbejde med East of England Development Agency lavet et 'First Move Directory' med fortegnelse og kontaktdetaljer på

virksomheder, som har interesse i at aftage studerende fra universitetet, og dette gives til alle afgangsstuderende.

Som en særlig service er der etableret en 'Aftercare' ordning, hvor kandidater og virksomheder, som har fundet sammen, spørges efter 2 måneder, om samarbejdet fungerer eller der skal justering til.

Til projektet UHEvolution er der afsat 4,8 mio. GBP over 2 år og resultaterne har foreløbig været opløftende, da det har givet meget større kontaktflade til erhvervslivet og universitetets personale er blevet langt mere erhvervsorienteret, hvilket også afspejles i jargon'en på universitetet, som er blevet mere 'business like', som det blev udtrykt.

Besøg hos East of England Development Agency (EEDA)

EEDA blev etableret i 1998 som led i Regional Development Act, hvor England blev inddelt i 9 regioner. EEDA får sine midler fra Department for Business, Enterprise & Regulatory Reform.

East of England har 5,5 mio. indbyggere og er karakteriseret af meget store forskelle mellem den sydvestlige del, som ligger tæt på London og er meget udviklingsstærk og den nordøstlige del, som lider af store udkantsproblemer og afvandring mod London. Til gengæld ligger der i denne del et par store havne, som har givet regionen stort udblik mod Europa og den øvrige verden, og regionen er som helhed én af de regioner, som samlet set klarer sig bedst i England.

Der er ca. 360.000 virksomheder i regionen – heraf de fleste SMV, og ca. 70% har kun én ansat. Styrkepositionerne er en stærk forsknings- og udviklingssektor inden for bl.a. biomedico- og pharmaområdet og mange high tech virksomheder samt fødevarevirksomheder og virksomheder indenfor vedvarende energi.

EEDA er ansvarlig for udformningen af en regional økonomisk strategi (Regional Economic Strategy (RES)), som også udspringer af loven fra 1998, og som skal formulere 'klare prioriteter for udviklingen i regionen'.

Baggrunden for udformningen er bl.a.:

- jobs og investeringer følger kompetencer og talent
- demografiske ændringer (regionen får i modsætning til andre engelske regioner flere indbyggere, men har også problemer med en aldrende befolkning)
- højere brændstof, energi og fødevareomkostninger
- strammere kreditmuligheder
- klimaforandringer og mangel på vand

Den nuværende RES rækker frem til 2031 og visionen er:

'By 2031 we want the East of England to be: internationally competitive, with a global reputation for innovation and business growth; a region that develops the talents and creativity of all; and at the forefront of the low-carbon and low-resource economy.'

'And we want the region to be known for: exceptional landscapes, vibrant places and high quality of life; being a confident, outward-looking region with strong leadership; and where communities actively shape their future.'

Planen skal nu implementeres i samarbejde med East of England Regional Assembly (EERA) og regeringens kontor for East of England GO-East, og dette vil ske i løbet af vinteren

2008/foråret 2009 og i sammenhæng med den regionale plan for fysisk planlægning Regional Spatial Strategy (RSS)

Den regionale økonomiske strategi sætter en række mål for indsatsen på følgende områder:

- produktivitet og velstand (årlig vækst på 2,1% i tilvækst pr. arbejder)
- beskæftigelse (70% af 16 – 74-årige (i dag 67%))
- uddannelse (90% skal have en grunduddannelse)
- ulighed (hæve lavest lønnede til 60% af gennemsnitslønnen)
- drivhusgasser (60% reduktion af 1990-niveauet for CO2 udledning)
- vandressourcer (20% mindre vandforbrug i 2030)

Den væsentligste ændring i forhold til tidligere økonomiske strategier er, at denne er mere langsigtet og har en stærkere tilknytning til planen for den fysiske planlægning i regionen.

I forbindelse med implementeringen af den regionale økonomiske strategi har regionerne stillet krav til regeringen om at regionerne bør have større indflydelse, når det gælder investeringer i 'key drivers' som uddannelse, transport, infrastruktur m.v. og regionerne har bedt regeringen lave en 'low carbon plan' for hele landet.

Den regionale politiske forsamling EERA, som består af 104 medlemmer udpeget af kommuner og interesseorganisationer m. fl., har bl.a. til opgave at overvåge EEDA's arbejde (Scrutiny function), men relationen blev beskrevet som 'a critical friend', og der er et godt og udbredt samarbejde mellem de to organisationer, som foregår i forskellige paneler og arbejdsgrupper.

Hver region har en regional minister, som sammen med regeringskontoret GO-East er indgangen til det nationale niveau, som har stor indflydelse på udviklingen i de 9 regioner.

EERA arbejder bl.a. meget aktivt sammen med EEDA om europæiske programmer – f.eks. strukturfondsprogrammerne samt Interreg IV-programmerne, og der er en interesse for også at etablere samarbejde med Region Midtjylland og Vækstforum på dette felt.

I 2010 sker der en ændring af organiseringen, idet EERA vil overgå til at blive en gruppering af lokale myndigheder (East of England Councils), men mange af opgaverne vil være de samme – bl.a. overvågningsfunktionen i forhold til EEDA, så der fortsat er politisk og offentlig kontrol med initiativerne.

EEDA har endvidere en virksomhedsafdeling, som laver Væksthus-agtige aktiviteter med henblik på at skabe det bedst mulige klima for udvikling af virksomheder. Afdelingen beskæftiger 45 personer, og deres væsentligste opgave er at skabe overblik over de mange virksomhedsudviklingsprogrammer, som findes i England. Tidligere var der tale om helt op til 3000 forskellige ordninger – disse er nu på nationalt plan reduceret til 100, og EEDA har nu samlet disse ordninger i 26 forskellige programmer, som er målrettet East of England og som de rådgiver virksomheder om.

Ét af de områder, der fokuseres på lige nu, er et særligt program for virksomheder, som vil udvikle projekter til de Olympiske Lege i 2012, hvor 2.800 virksomheder allerede har meldt sig.

Et andet vigtigt program er lån til forsknings- og udviklingsaktiviteter og såkaldte 'capital investment grants', som skal hjælpe små virksomheder til at tænke mere langsigtet og fokusere på vækst.

Endelig er der udviklet et særligt innovationsprogram, som arbejder med 3. generations udviklingsparker for virksomheder, som gerne vil i tættere kontakt med universiteterne, og i

dette program fokuseres fortrinsvis på lifescience, sundhed, energi og miljørettede projektideer.

Besøg på St. Johns Innovation Centre

Besøget startede med en orientering om i10, som er en 'one-stop-shop', som er etableret af 11 universiteter i området (oprindeligt 10 – derfor navnet).

i10 faciliterer spørgsmål og opgaver fra virksomheder og har 10.000 hits pr. måned på organisationens hjemmeside og udgiver en serie ressource-guides på en lang række områder – f.eks. energi og miljø med henvisning til eksperter og faciliteter på de deltagende universiteter.

Det er altid i10, der formidler forbindelsen, men så snart, den er etableret foregår det videre arbejde bilateralt mellem virksomhed og universitet, som også giver adgang til laboratorier og andre faciliteter, som virksomheder kan have gavn af at anvende – f.eks. en vindtunnel.

i10 har også etableret et rekrutteringsbureau, hvor virksomheder kan finde kandidater fra universiteterne og er med til at etablere 'spin-offs' til virksomhederne fra eksisterende aktiviteter på universiteterne.

St. Johns Innovation Centre kunne i 2007 fejre 20 års jubilæum som én af de ældste udviklingsparker i England – og Europa.

Der er i dag etableret 60 virksomheder i bygningerne, som omfatter 17.000 m², og virksomheder kan leje lokaler på mellem 10 – 500 m². Der er ikke begrænsninger på, hvor længe man kan blive i centret, så nogle har været der mange år, men mange andre flytter ud for at få mere plads. Dertil kommer i alt 230 virtuelle lejere, som har adresse på stedet og betjener sig af den service, som centret tilbyder.

Det er bl.a. forskellige former for rådgivning vedrørende opstart og udvikling af virksomhederne, og der er etableret et kontor som en del af Enterprise Europe Network – et netværk af virksomhedsrettede kontorer over hele Europa.

St. Johns er endvidere kontaktpunkt for i10 og har endvidere tilknyttet en international relations manager og har også støttefunktioner for virksomheder med meget høj vækst.

St. Johns har i kraft af sin placering og lange historie et meget stort netværk af verdensklasse forskere og udviklere og holder løbende konferencer, hvor dette netværk udnyttes – som de siger: 'Cambridge is a cluster of people', og det udnytter man i høj grad – også i indretningen, hvor der er mange åbne døre samt 'øer' med sofaer og muligheder for uformelle samtaler.

Opsamling

Besøget i East of England gav på følgende områder gode input til revisionen af Vækstforums handlingsplan:

- samspillet mellem universiteter og erhvervsliv – dels eksemplet fra University of Hertfordshire med en bevidst satsning på at tilpasse universitetsverdenen til virksomhedernes behov og kandidaternes muligheder for beskæftigelse samt samarbejdet mellem universiteter i i10, hvor især adgangen til faciliteter og udgivelse af ressource guides synes at være en succes

- EEDA's arbejde med en langsigtet økonomisk udviklingsplan giver gode muligheder for erfaringsudveksling med vore kolleger i East of England, da mange af problemstillingerne er sammenlignelige med de problemstillinger, vi arbejder med i Vækstforum og Regional Udvikling i Region Midtjylland – bl.a. metropolisering, energi- og miljøspørgsmål samt virksomhedsudvikling.
- St. Johns Innovation Centre er et godt eksempel på, hvorledes fysisk indretning og netværk mellem mennesker i forskellige sektorer og forskningsverdenen kan generere ny udvikling og vækst i virksomheder. Selvom centret har en del år på bagen har opbygningen af et stærkt netværk af personer medvirket til at holde centret i førefeltet af udviklings- og innovationscentre i England og Europa.